

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Schmuczer István (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Pető Judit jogtanácsos által képviselt ... Bank Nyrt. (...) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. április 6-án kelt 22.P.26.317/2008/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. és 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette jóhírnevét, amikor minden alap nélkül tévedésből adatait a KHR rendszerbe megküldte.

A jogsértés megállapításán túl 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és kamatai iránti igényt is előterjesztett. Előadta, hogy a KHR-ben történő nyilvántartás miatt nem kapott a lakásvásárláshoz, az autóvásárláshoz kölcsönt és szélesebb körben is ismertté vált az a hamis tény, hogy megbízhatatlan adós.

Az alperes a kereset jogalapját nem vitatta, azonban arra hivatkozott, hogy a bankoknak nincs hitelnyújtási kötelezettsége, ezért azt, hogy a felperes hitelkártya igénylés iránti kérelmét a BAR lista miatt utasították el, illetve, hogy emiatt nem kapott hitelt, a felperesnek kell bizonyítania. Utalt arra is, hogy a bankot a BAR lista tekintetében titoktartási kötelezettség terheli, ezért a felperes BAR listán való szerepléséről való mások általi tudomásszerzés a felperes érdekkörében merülhetett fel. Hivatkozott még arra is, hogy a felperes követelése elévült.

A bizonyítási eljárás lefolytatását követően az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette, amikor 2003. május 14-én adatait megküldte a Központi Hitelinformációs Rendszerbe nyilvántartás végett.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250.000 forint nem vagyoni kártérítést és ezen összeg után 2003. május 15-től 2004. április 30-ig évi 11 %-os, majd 2004. május 1-től a kifizetésig járó és a mindenkori jegybanki alapkamattal megegyező összegű kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 45.000 forint, míg az alperest, hogy 15.000 forint le nem rótt illetéket fizessen meg az államnak külön felhívásra.

Megállapította, hogy egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet indokolásában elsődlegesen azt fejtette ki, hogy az alperes elévülési kifogása nem alapos, mert a személyhez fűződő jogok sérelme nem évül el. Ugyanakkor a kártérítés iránti igényre az általános elévülési szabályok vonatkoznak. Utalt a Ptk. 324. § (1) bekezdésére, a 325. § (1) bekezdésére, valamint a 326. § (1) és (2) bekezdésére.

Megállapította, hogy a bejegyzésre 2003. május 14-én került sor, ezért az általános elévülési idő 2008. május 14-én járt le. Azonban a felperes csak 2007. december 17-én értesült arról, hogy adatai a KHR rendszerben szerepelnek, így követelését ezen időponttól számított egy éven belül érvényesíthette.

Ezt követően ismertette a személyhez fűződő jog védelmére vonatkozó Ptk. 75. § (1) bekezdését, a 78. § (1)-(2) bekezdését, és a bizonyítás körében hivatkozott a Pp 164. § (1) bekezdésére is.

A felperes személyes előadása, a tanúk vallomása és az egyéb bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az bebizonyosodott, hogy a BAR listán való szereplés a felperes családtagjai előtt ismertté vált, illetve, hogy ..., akitől a felperes gépkocsit akart vásárolni, csak a felperestől szerzett tudomást erről a tényről, azonban arra vonatkozóan semmilyen adat vagy okirat nem merült fel, hogy erről a tényről szélesebb körben is tudomást szereztek.

Az nyilvánvaló, hogy kellemetlenséget jelentett a felperes számára az ügyintézés, és az is minden külön bizonyítás nélkül köztudomású tényként elfogadható, hogy egy olyan valaki számára, aki gondosan ügyel a hiteltörlesztéseire, a pénzügyeire, annak sérelmes ha úgy tüntetik fel, mint akinek tartozása van.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét 250.000 forintban állapította meg, míg az ezt meghaladó keresetet elutasította.

A kamatfizetésről a Ptk. 301. § (1) bekezdése, a perköltség viseléséről pedig a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Azt nem vitatta, hogy jogsértés történt akkor, amikor tévedésből megküldte a felperes adatait a KHR rendszerbe, azonban ezzel nem okozott jóhírnévsértést, ezért a nem vagyoni kár megítélésének sincs helye. Hivatkozott a Ptk. 75. § (1) bekezdésére, valamint a Ptk. 78. § (1)-(2) bekezdésére, majd kiemelte, hogy a

felperes minden adata a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 50. §-a alapján banktitkot képez, így a törvény erejénél fogva fennáll a banktitok tartási kötelezettség, ami a KHR-t kezelő pénzügyi intézményekre is vonatkozik.

A KHR a Hpt. 130/A. §-a szerint zárt rendszerű adatbázis, amelybe, illetve amelyből csak külön meghatározott célból és meghatározott személyek részére szolgáltatható adat.

Azt sem vitatta, hogy a téves adatközlés a felperes részére kellemetlenséget és további intézkedéseket, idegeskedéseket okozott, ez azonban véleménye szerint a felperes társadalmi megítélését hátrányosan nem befolyásolta. A tanúk vallomása sem támasztotta alá azt, hogy a felperes hírneve oly mértékben sérült, ami nem vagyoni kárt okozott számára. Csak az bizonyosodott be, hogy a családtagok előtt vált ismertté ez a tény, ... tanú pedig csak a felperestől szerzett tudomást a kellemetlenségről.

Állította, hogy jogsértést nem valósított meg és nem okozott olyan hátrányt, amely a nem vagyoni kártérítés kompenzációs funkciójával csökkenthető vagy kiegyenlíthető volna. Önmagában a jogsértés elkövetése függetlenül annak jellegétől és súlyától, jogellenességétől még nem alapozta meg a nem vagyoni kártérítést.

Hivatkozott arra is, hogy a hitelezőnek nincs törvényi kötelezettsége arra, hogy a Központi Hitelinformációs rendszerben, illetve listán szereplő személyeket kizárja a hitelezésből.

Mindezekre tekintettel álláspontja szerint jogsértést nem követett el és nem vagyoni hátrányt sem okozott a felperesnek, ezért kérte az elsőfokú bíróság határozatának megváltoztatását.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csupán a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül. Ebben a körben eljárva megállapította, hogy az alperes fellebbezése nem alapos.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel. Ennek alapján tehát a jóhírnév védelmét olyan közlés alapozza meg, amely valótlan és az általános közfelfogás szerint kedvezőtlen értékítélet kiváltására alkalmas, tehát sértő tényt határozottan vagy burkoltan tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy adatait elhelyezte a BAR listán 2003. május 14-én.

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 54. § (2) és (3) bekezdése alapján a központi hitelinformációs rendszer az adósnak a hitel

adatszolgáltatóval kötött szerződéseire, valamint a hitel adatszolgáltatónak a bankkártya vagy csekk elfogadóval kötött szerződéseire vonatkozóan kizárólag a hitel adatszolgáltatótól kapott adatot tarthat nyilván és adhat át az érintett adósnak, valamint a hitel adatszolgáltatónak. A központi hitelinformációs rendszer a természetes hiteladósokra vonatkozóan a hitelszerződés megkötéséhez vagy módosításához szükséges azonosító adatot, valamint az érintett szerződésben vállalt kötelezettség mibenlétére és az attól való eltérésére vonatkozó lényeges adatot kezelhet és tarthat nyilván, ha az adós a szerződésben vállalt kötelezettségeinek 90 napot meghaladóan, összecszerűségében pedig a minimálbért meghaladóan nem tesz eleget.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a jogszabály szövegének értelmezése alapján megállapítható, hogy a BAR rendszerben való feltüntetéshez szükséges feltételek nem vagylagos feltételek, azonban ettől függetlenül is megállapítható volt a felperes adatainak jogellenes elhelyezése a BAR listán, figyelemmel arra, hogy a per során igazolást nyert, hogy a felperesnek hiteltartozása nem volt, fizetési késedelembe nem esett.

A jogsértő magatartást egyébként az alperes is elismerte, ezzel a jogellenesség igazolt volt, így a perben csak azt kellett vizsgálni, hogy ezen jogellenes magatartás miatt, azzal okozati összefüggésben a felperest nem vagyoni hátrány érte-e.

A felperes személyes előadása alátámasztotta azt, hogy a hitelügyintézését a BAR-listára való indokolatlan felhelyezés akadályozta, ezáltal megalázó helyzetbe került, magyarázkodnia kellett, és hosszas eljárás után került arra sor, hogy a KHR rendszerből töröljék.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében, akit személyhez fűződő jogában megsértettek, kártérítést követelhet a polgárjogi felelősség szabályai szerint. A Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a jogellenes magatartást, a kárt és a kettő között fennálló releváns okozati összefüggést a károsultnak kell bizonyítania, míg az alperes akkor mentheti ki magát a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.

A Ptk. 355. § (4) bekezdésében szabályozott nem vagyoni kártérítési igény tekintetében a felperest terhelte a perben annak bizonyítása, hogy a fentiek szerint jogsértőnek minősített magatartás következtében, azzal releváns okozati összefüggésben őt nem vagyoni hátrány érte.

A perben rendelkezésre álló adatokból megállapítható volt, hogy a felperes ingatlanvásárlása, gépkocsi adásvétele a BAR listán való szerepeltetése miatt, azzal összefüggésben hiúsult meg, arra volt visszavezethető, hogy rossz adósként került feltüntetésre. Köztudomású tényként valónak fogadható el a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján, hogy a pénzügyi kötelezettségeit nem teljesítő, felvett kölcsönt vissza nem fizető adós elmarasztaló társadalmi értékítélet alá esik, tehát az alperes

személyhez fűződő jogot sértő jogellenes magatartása miatt a felperesnek nem vagyoni kárpótlást megalapozó hátránya keletkezett.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (3) bekezdése szerinti mérlegelési körében helyesen értékelte a jogsértés tárgyi súlyát, jellegét, a felperest ért hátrányokat, és ennek megfelelően helytállóan állapította meg a nem vagyoni kártérítés összegét, annak felülmérlegelésére okot adó körülmény nem volt megállapítható.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában és a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. §-ában foglaltakra. A fellebbezési illetékről nem kellett rendelkezni, mert azt a pereszes alperes leróta fellebbezésén.

Budapest, 2011. január 6.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő